

บทบาทครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 1

**Roles of Teachers in promoting Knowledge Sufficiency Economy of
Primary School, KamphaengPhet Educational service Area 1**

ผศ. ราตรี สิทธิพงษ์

Asst.Prof.Ratri Sittipong

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ratri_1@hotmail.com

ผศ. ชาลี ตระกูล

Asst.Prof.Charlee Trakul

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
charee45@windowslive.com

วีรวรรณ แจ่มไม้

Weerawan Jangmo

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Weerawan.kkokk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพความรู้ ความเข้าใจของครู (2) บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และ (3) ปัญหา อุปสรรค แนวทางพัฒนาการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูและผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 1 จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความรู้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลจากการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 83.28 บทบาทครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลางและในด้านนักเรียนอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาอุปสรรคของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับแนวทางการพัฒนาบทบาทครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จ คือ 1) ควรมีการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่าย ทั้งในโรงเรียนและชุมชน 3) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การเขียนแผนการสอน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ในการอบรมให้เน้นการฝึกอบรมแบบปฏิบัติการ และจัดหาสื่อ แหล่งเรียน ครูที่นำหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : บทบาทครู การส่งเสริมความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were to study knowledge, understanding, and roles of teacher in promoting knowledge of sufficiency economy in education institutes, problems and guideline to support knowledge on sufficiency economy. The sample used in this study consisted of totally 341 person namely, teacher' and administrators under Kamphaeng Phet Education Service Area Office 1. The research instruments were questionnaire and interview. The findings of the research were found that teachers' knowledge of sufficiency economy was at the moderate level, at the percentage of 83.28. The teachers' role in promoting knowledge of sufficiency economy in the instruction aspect was at a high level, in social aspect was at the moderate level, in students' aspect was at the high level. For the problem of teachers' role in promoting knowledge of sufficiency economy, as a whole, was at the moderate level. The guideline to develop the teachers' role in supporting knowledge of sufficiency economy in the basic education institutes should be as follows 1) the policy of sufficiency economy should be set continuously. Related persons should be allowed to participate in planning. 2) Learning resources and network should be develop. 3) There should have a training for sufficiency economy in instructional plans, learning management. The training should focus on practicing. Media, learning resources and teachers who were succeed in sufficient economy should be provided. Learning exchange and evaluation should be continuous.

Keywords : Teacher's role, Knowledge promotion, Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนรอดพ้นและดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยดำรงอยู่ภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549) หลักคิดและหลักปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตสำหรับทุกคน เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าและรอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจสังคมที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็มแต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป” (เกษม วัฒนชัย, 2551) การปฏิบัติตนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มจากตนเองด้วยการรู้จักกิน รู้จักใช้ ไม่ใช่จ่ายฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยหรือใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ที่ตนได้รับ จนตกเป็นหนี้สินเกิดความเดือดร้อนแต่ควรมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง พอประมาณ ตามฐานะ ตามอัตภาพที่เหมาะสม